

NAKKILAN KOULUJEN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

1. YLEINEN KÄYTTÄYTYMINEN

Koulussamme työskennellään sopuisasti ja tehdään tehtävät tunnollisesti. Ollaan ystävällisiä ja kohteliaita kaikille, jotta oppimisympäristö olisi viihtyisä ja turvallinen. Kiusaamista ei suvaita missään muodossa. Pidetään yhdessä huolta koulurakennuksesta, sen välineistön ja ympäristön kunnosta sekä siisteydestä.

[POL 29 § (30.12.2013/1267)], [POL 35 §]

2. KOULUMATKAT JA KULKUNEUVOJEN SÄILYTYS

Koulu ei ole vastuussa oppilaasta koulumatkalla.

Koulumatkaan on erillinen ohjeistus (liite: Ohjeistus koulumatkaan)

Kulkuvälineitä säilytetään niille erikseen varatuilla paikoilla.

[POL 29.7 §], [POL 34 §]

3. VÄLITUNNIT

Välitunnit vietetään koulun alueella. Koulun alueelta ei poistuta koulupäivän aikana ilman lupaa.

4. RUOKAILU

Noudatetaan hyviä ruokailutapoja.

[POL 35.2 §], [EIS 3 artikla], [LOS 37 artikla]

5. KOULUUN TUOTAVAT VÄLINEET JA TARVIKKEET

Kouluun tuodaan vain koulutyössä tarvittavat välineet. Kouluun ei tuoda vaarallisia esineitä tai aineita.

[POL 29 § (30.12.2013/1267)]

Matkapuhelimet ja muut elektroniset laitteet pidetään äänettöminä oppitunneilla. Opettajan luvalla tästä voidaan poiketa.

Tupakointi ja päihtyneenä esiintyminen sekä tupakointivälineiden että päihteiden hallussapito koulualueella, koulun tilaisuuksissa ja retkillä ei ole sallittua.

[Tupakkalaki]

6. POISSAOLOT

Jos oppilas sairastuu ennen koulupäivän alkua, voi huoltaja antaa luvan poissaoloon. Poissaolon syy on ilmoitettava koululle heti ensimmäisenä poissaolopäivänä.

[POL 26.2 §]

Muihin poissaoloihin on anottava etukäteen kirjallinen lupa omalta luokanopettajalta tai luokanvalvojalta (5 koulupäivää) tai rehtorilta (yli 5 koulupäivää). Poissaoloajan koulutehtävistä oppilas huolehtii itse.

[Nakkilan Siv.toim. johtosääntö 16.8 §, 17.3 §]

Oppilaan sairastuessa kesken koulupäivän on lupa kotiinlähtöön pyydettävä aina joko terveydenhoitajalta, luokanvalvojalta, seuraavan tunnin opettajalta tai rehtorilta.

7. JÄRJESTYSSÄÄNTÖJEN NOUDATTAMINEN

Kaikki koulun toiminta on kouluaikaa, jolloin järjestyssäännöt ovat voimassa. Oppilas on velvollinen korvaamaan koulun, oppilaan tai henkilökunnan omaisuudelle aiheuttamansa vahingot. Järjestyssääntöjen rikkominen selvitetään yhteistyössä koulun ja huoltajan kanssa.

Niissä asioissa, joista järjestyssäännöissä ei erikseen mainita, noudatetaan voimassaolevia lakeja ja asetuksia sekä opettajien, muun henkilökunnan tai rehtorin määräyksiä.

8. OPPILAAN OJENTAMINEN JA KURINPITO

Oppilaan ojentamisessa ja kurinpidossa noudatetaan perusopetuslakia ja asetusta.

[POL 35 a § (30.12.2013/1267), 36 § (13.6.2003/477), POA 18 § (18.6.2003/560)]

Ojentamiskeinoina ovat ensisijaisesti enintään kahden tunnin mittainen kasvatust keskustelu tai toissijaisesti enintään kahden tunnin mittainen jälki-istunto.

[POL 35 a §], [POL 36.1 §], [POL 36.5 §], [POL 36.6 §], [POL 36 a 1 §], [POL 36 a 6 §], [POA 18 §]

Kurinpitorangaistuksena oppilaalle voidaan antaa kirjallinen varoitus tai hänet voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi.

[POL 36.1 §], [POL 36 h §]

Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi.

[POL 36.2 §], [POL 36 b §], [RL 4. luku 6 § 3 ja 7 §], [POL 36 h §], [POA 18 §]

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi.

[POL 36.3 §], [POL 36 h §]

Kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.

[POL 36.4 §], [POA 18 §]

Ohjeistus koulumatkaan

Koulu ei ole vastuussa oppilaasta koulumatkalla.

Kunta opetuksen järjestäjänä on ottanut vakuutukset oppilaille. Vakuutus kattaa myös koulumatkat.

Vastuu koulumatkasta siirtyy kunnalle, siinä vaiheessa kun oppilas lähtee koululta. Myös koulukuljetuksen järjestäjä on vastuussa koulumatkasta.

Koulumatkoilla noudatetaan liikennesääntöjä ja käyttäytyään asiallisesti.

Koulukuljetuksessa olevat oppilaat käyttävät kuljetuksen aikana turvavöitä.

Kouluautonkuljettaja vastaa järjestyksestä autossa ja antaa palautetta rehtorille tai opettajalle, jos on ongelmia koulukuljetettaviin liittyvissä asioissa.

Järjestyssääntöihin liittyviä lainkohtia

Perusopetuslaki

26.2 §

Opetuksen järjestäjän tulee seurata perusopetukseen osallistuvan oppilaan poissaoloja ja ilmoittaa luvattomista poissaoloista oppilaan huoltajalle. Oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollisuus tulee suoritettua. ([13.6.2003/477](#))

29 § ([30.12.2013/1267](#))

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Kouluun ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

Opetuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteutumista. Opetuksen järjestäjän tulee opetussuunnitelman yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kurinpitokeinojen ja kasvatustieteellisen käytännön käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Opetushallituksen tulee opetussuunnitelman perusteissa antaa määräykset suunnitelmien laatimisesta.

Opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä koulu yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Edellä 4 momentissa tarkoitetuissa järjestyssäännöissä ja muissa järjestysmääräyksissä voidaan antaa koulu yhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä sekä tarkempia määräyksiä 2 momentissa tarkoitetuista esineistä tai aineista sekä niiden käytöstä ja säilytyksestä. Lisäksi määräyksiä voidaan antaa koulun omaisuuden käsittelystä, koulun tilojen siisteydestä huolehtimisesta sekä oleskelusta ja liikkumisesta koulurakennuksissa ja koulun alueella.

Pykälässä säädetyt oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän muun tämän lain tai sen nojalla annettujen säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan.

Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

34 §

Tapaturman hoito ja terveydenhuolto

Koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, koulumatkalla ja majoituksessa sattuneen tapaturman hoito on oppilaalle maksuton. ([23.12.1999/1288](#))

35 §

Oppilaan velvollisuudet

Oppilaan tulee osallistua perusopetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta.

Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyvä asiallisesti.

Oppilaan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa ([412/1974](#)). Vahingoista tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai tämän muulle lailliselle edustajalle. ([30.12.2013/1267](#))

Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan. Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi eikä sen suorittaminen saa kestää enempää kuin kaksi tuntia. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä tämän lain mukaisista kurinpidollisista toimenpiteistä. ([30.12.2013/1267](#))

35 a § ([30.12.2013/1267](#))

Kasvatuskeskustelu

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muutoin rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti, voidaan ensisijaisena toimenpiteenä määrätä osallistumaan yhteensä enintään kaksi tuntia kestävään kasvatuskeskusteluun. Kasvatuskeskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella.

Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja tarvittaessa selvitetään laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kasvatuskeskusteluun määrää koulun opettaja tai rehtori. Kasvatuskeskustelu tulee kirjata ja siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajille. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se 2 momentissa esitetty huomioon ottaen katsotaan tarpeelliseksi.

36 § [\(13.6.2003/477\)](#)

Kurinpito

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen ovat kurinpitorangeistuksia.

Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta.

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

4. mom.

Kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.

5. mom.

Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaille sopivia. Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan. [\(30.12.2013/1267\)](#)

6. mom.

Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta. [\(30.12.2013/1267\)](#)

36 a § [\(13.6.2003/477\)](#)

Menettely kurinpitoasiassa ja erottamisen täytäntöönpano

Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, kirjallisen varoituksen antamista oppilalle ja oppilaan määräaikaista erottamista on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen kurinpitorangeistuksen antamista on oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Muista 36 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä on ilmoitettava oppilaan huoltajalle ja opetuksen epäamisestä tarvittaessa koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Määräaikaisesta erottamisesta ja kirjallisesta varoituksesta tulee antaa päätös, ja muut 36 §:ssä tarkoitetut toimenpiteet tulee kirjata.

Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määräajaksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä. Erotetulle oppilalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan.

Määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta on voimassa, mitä hallintolainkäyttölain ([586/1996](#)) 31 §:n 1 ja 2 momentissa ja 32 §:ssä säädetään, ja lisäksi, mitä jäljempänä 4 momentissa säädetään.

Kun oppilas on käyttäytynyt niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus on kärsinyt tai vakavasti vaarantunut, ja on olemassa ilmeinen vaara, että väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu, määräaikainen erottaminen voidaan panna täytäntöön sen estämättä, ettei päätös ole lainvoimainen.

Määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaisesta erottamisesta päätetään.

6. mom.

Rehtorin ja opettajan päätösvallasta jälki-istunnon määräämisessä sekä 36 §:n 2–4 momentissa tarkoitettua asiasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin. Sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen edustuksesta käsiteltäessä oppivelvollisen lapsen koulusta erottamista koskevaa asiaa säädetään lastensuojelulain 24 §:n 2 momentissa. Kirjallisen varoituksen antamisesta voi opetuksen järjestäjän niin päättäessä päättää myös koulun rehtori. ([30.12.2013/1267](#))

36 b § ([13.6.2003/477](#))

Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistaminen

Rehtorilla ja opettajalla on oikeus poistaa luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta oppilas, joka ei noudata 36 §:n 2 momentissa tarkoitettua poistumismääräystä. Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa koulun alueelta oppilas, joka ei poistu saatuaan tiedon 36 §:n 3 momentissa tarkoitettua opetuksen epäamisestä.

Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Rehtori ja opettaja voivat 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimia yhdessä tai kumpikin erikseen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.

Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain ([39/1889](#)) 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

36 c § ([13.6.2003/477](#))

Kurinpitomenettelyn suhde syytteen vireilläoloon ja tuomioistuimen ratkaisuun

Sinä aikana, jolloin oppilasta vastaan on vireillä syyte yleisessä tuomioistuimessa, ei häntä vastaan samasta syytä saa aloittaa tai jatkaa kurinpitomenettelyä.

Jos tuomioistuin on vapauttanut oppilaan syyteestä, ei kurinpitomenettelyä saa aloittaa tai jatkaa samasta syyistä muutoin kuin sellaisen menettelyn perusteella, jota ei ole katsottava rikokseksi, mutta josta voidaan rangaista kurinpidollisesti.

Jos tuomioistuin on tuominnut oppilaan rangaistukseen, ei hänelle saa samasta syyistä määrätä kurinpitorangeistusta. Oppilas saadaan kuitenkin erottaa määrääjäksi, jos se oppilaan tekemän rikoksen tai siihen liittyvien seikkojen perusteella on perusteltua.

36 d § ([30.12.2013/1267](#))

Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita

Rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta 29 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.

Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita sekä esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettussa haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään [rikoslain 4 luvun](#) 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

Pykälässä säädetyt oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän muun tämän lain tai sen nojalla annettujen säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan.

36 e § ([30.12.2013/1267](#))

Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat

Koulun opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen 29 §:n 2 momentissa tarkoitettujen kiellettyjen esineiden tai aineiden haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.

Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy.

Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla.

Edellä 3 momentissa säädetyistä tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Pykälässä säädetyt oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän muun tämän lain tai sen nojalla annettujen säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan.

36 f § [\(30.12.2013/1267\)](#)

Haltuunoton ja tarkastamisen yleiset periaatteet

Edellä 36 d ja 36 e §:ssä tarkoitetut toimenpiteet on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteillä ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa ja oppilaan tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. Toimenpiteiden käyttö tulee kouluissa suunnitella ja ohjeistaa.

Edellä 36 d §:n mukaisten voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. Oppilaan tarkastaminen ja esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata. Edellä 36 d ja 36 e §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä on ilmoitettava oppilaan huoltajille mahdollisimman pian.

36 g § [\(30.12.2013/1267\)](#)

Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen

Opettajan tai rehtorin 36 d §:n perusteella haltuun ottama häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle viimeistään työpäivän päättyessä.

Edellä 29 §:n 2 momentissa tarkoitetut kielletyt esineet ja aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos oppilaalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan.

Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Esineiden ja aineiden luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta. Haltuun otetut huumausaineet, ampumaseet, aseiden osat, patruunat, ammuksiset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi.

Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen tulee kirjata.

36 h § [\(30.12.2013/1267\)](#)

Oppilashuolto kurinpidon ja ojentamisen yhteydessä

Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty 36 §:n 1 momentissa tarkoitettu kurinpidorangaistus tai jolta opetus on evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi 36 §:n 2 tai 3 momentin nojalla, järjestetään tarvittava oppilashuolto. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa 36 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden jälkeen.

36 i § ([30.12.2013/1267](#))

Kurinpidollisten ja kasvatuksellisten toimien seuraaminen

Opetuksen järjestäjän tulee seurata 35 a, 36, 36 b, 36 d ja 36 e §:n mukaisten toimenpiteiden käyttöä ja niiden kehittymistä.

Perusopetusasetus

18 § ([18.6.2003/560](#))

Rehtorin ja opettajan päätösvalta eräissä tilanteissa

Perusopetuslain 36 §:n 1 momentissa tarkoitettu jälki-istunnosta, pykälän 2 momentissa tarkoitettu oppilaan määräämisestä poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, ja pykälän 4 momentissa tarkoitettu tehtävien suorittamisesta työpäivän päätyttyä päättää oppilaan opettaja. Mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettu oppilaan määräämisestä poistumaan koulun järjestämästä tilaisuudesta päättää rehtori tai opettaja. Mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettu opetuksen epäämisestä päättää rehtori.

Nakkilan sivistystoimen johtosääntö

16 §

Yksikön rehtorin ratkaisovalta oppilaiden ja oppilashuollon osalta

- poissaololuvan ja vapautuksen myöntämisestä opiskelusta yli viiden päivän ajaksi oppilaalle annettavaa kirjallista varoitusta

17 §

Opettaja- ja muu henkilökunta

- Opettaja antaa oppilaalle luvan enintään viiden päivän poissaoloon koulusta kerrallaan.

Kouluruokailu

Asiallinen käytös (POL 35.2 §)

Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyvä asiallisesti.

Kouluruokailu, kieltäytyminen ruokailemasta koulussa

- Esimerkkinä asiattomaan käyttäytymiseen liittyvästä tilanteesta voi ottaa oppilaan kieltäytymisen ruokailemasta koulussa.
- Oppivelvollisuus ei sisällä varsinaista velvollisuutta ruokailla, vaikka läsnäolo ruokalassa voidaan liittää koulun kasvatustavoitteisiin.
- Mikäli ruokailu tuottaa ongelmia, opettajan on yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa keskusteltava, mistä syömättömyys johtuu ja miten ruokailutilanteessa toimitaan.
- Oppilaan pakottaminen syömään ei ole koulun kasvatustavoitteiden mukaista.
- Pakottaminen voi ääritapauksessa täyttää EIS 3 (Euroopan ihmisoikeussopimus) artiklassa sekä LOS 37 (Lapsen oikeuksien sopimus) artiklassa kielletyn epäinhimillisen kohtelun tunnusmerkit.
- Vaikka on tärkeää, että oppilas nauttisi koulussa lounaan, ei yleensä voi olla kyseisen oppilaan edun mukaista, että hänet pakotettaisiin väkisin syömään.

EIS 3 artikla (Suomi sitoutunut v. 1989)

Kidutuksen kieltö

Ketään ei saa kiduttaa, eikä kohdella tai rangaista epäinhimillisellä tai halventavalla tavalla.

LOS 37 artikla (Suomi hyväksynyt v. 1989)

Sopimusvaltiot takaavat, että

a) lasta ei kiduteta, eikä kohdella tai rangaista julmalla, epäinhimillisellä tai halventavalla tavalla. Kuolemanrangaistusta tai elinkautista tuomiota ilman vapauttamismahdollisuutta ei tule langettaa alle 18-vuotiaana tehdyistä rikoksista;

b) lapselta ei saa riistaa hänen vapauttaan laittomasti tai mielivaltaisesti. Lapsen pidättämisessä, muussa vapaudenriistossa tai vangitsemisessä tulee noudattaa lakia ja näihin toimiin on turvaututtava vasta viimeisenä ja mahdollisimman lyhytaikaisena keinona;

c) vapaudenriiston kohteeksi joutunutta lasta on kohdeltava inhimillisesti ja kunnioittaen synnynnäistä ihmisarvoa ottaen huomioon hänen ikäistensä tarpeet. Erityisesti on vapaudenriiston kohteeksi joutunutta lasta pidettävä erillään aikuisista, paitsi silloin kun katsotaan olevan lapsen edun mukaista menetellä toisin. Jokaisella lapsella on oikeus pitää yhteyttä perheeseensä kirjeitse ja vierailukäynnein, paitsi poikkeuksellisissa olosuhteissa;

d) vapaudenriiston kohteeksi joutuneella lapsella on oikeus pikaiseen oikeus- ja muuhun apuun samoin kuin oikeus kiistaa vapaudenriiston laillisuus tuomioistuimessa tai muun toimivaltaisen, riippumattoman ja puolueettoman viranomaisen edessä ja oikeus saada pikainen päätös missä tahansa tällaisessa asiassa.

Jakelussa mainituille

Tupakkalain muutokset oppilaitoksen näkökulmasta

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ohjeistaa oppilaitoksia sekä tupakkalakia (693/1976) valvovia kuntien viranomaisia 1.10.2010 voimaan tulleesta tupakkalain muutoksesta (698/2010). Lakiin muutokseen sisältyy säännöksiä, jotka oppilaitosten on otettava toiminnassaan huomioon.

Valvira on valmistellut ohjeen yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön sekä Opetushallituksen kanssa.

Taustaa

Tupakkalain 1 §:n mukaan lain tavoitteena on ihmisille myrkyllisiä aineita sisältävien ja riippuvuutta aiheuttavien tupakkatuotteiden käytön loppuminen. Suomi on ensimmäinen maa, jossa tupakoinnin loppuminen on kirjattu lain päämääräksi.

Tavoitteen saavuttamiseksi on tärkeää, että nuoret eivät lainkaan aloittaisi tupakointia. Oppilaitoksilla on tässä tärkeä rooli, sillä ne ovat merkittävä osa lasten ja nuorten elinpiiriä.

Tupakkalain 2 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan tupakoinnilla tarkoitetaan tupakkatuotteen polttamista tai muuta käyttämistä nautintoaineena, ja 3 kohdan mukaan tupakkatuotteella tarkoitetaan tupakasta kokonaan tai osittain valmistettuja, poltettavaksi, sieraimiin vedettäväksi, imeskeltäväksi tai pureskeltäväksi tarkoitettuja tuotteita, riippumatta siitä, onko tupakka geneettisesti muunnettua vai ei.

Oppilaitosten tupakointikiellot

1.10.2010 voimaan tulleen tupakkalain 12 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan **tupakointi on kielletty perusopetusta, ammatillista koulutusta ja lukio-opetusta antavien oppilaitosten sisätiloissa ja oppilasasuntoiloissa sekä niiden käytössä olevilla ulkoalueilla.**

Säännöksessä tarkoitettujen oppilaitosten sisätiloihin ei ole tupakkalain 13 §:n 1 momentin perusteella mahdollista järjestää tupakointiin tarkoitettua huonetta tai muuta tilaa. Myöskään oppilaitoksen käytössä olevalle ulkoalueelle ei saa järjestää erillistä tupakointipaikkaa. Oppilaitoksen käytössä olevalla ulkoalueella tarkoitetaan lähtökohtaisesti oppilaitoksen hallitsemia kiinteistöjä.

Säännös koskee oppilaitoksia, jotka antavat perusopetuslaissa (628/1998), ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) tai lukiolaissa (629/1998) tarkoitettua opetusta. Valviran mielestä on lasten ja nuorten terveyden suojelemiseksi perusteltua, että myös taiteen perusopetuksesta annetussa laissa (633/1998) tarkoitettua opetusta järjestävät

Dnro 8131/11.02.04.01.03/2010

14.12.2010

PALUU JÄRJESTYSSÄÄNTÖIHIN

oppilaitokset noudattavat toiminnassaan soveltuvin osin tupakkalain periaatteita.

Tupakointi oppilaitoksen sisätiloissa ja sen käytössä olevilla ulkoalueilla on kielletty oppilaiden iästä riippumatta. Tupakointikielto koskee oppilaitoksen henkilökuntaa siinä missä täysin ulkopuolisia henkilöitäkin. Jos esimerkiksi yleiseen kirjastoon kuljetaan oppilaitoksen käytössä olevan ulkoalueen kautta, tupakointikielto koskee myös kaikkia alueen läpi kulkevia kirjaston asiakkaita.

Tupakkalain 13 §:n 6 momentin nojalla oppilaitoksen tulee asettaa tupakointikiellon osoittavat opasteet näkyville sisätiloihinsa ja käytössään oleville ulkoalueille. Tällaisten opasteiden on tupakka-asetuksen (225/1977) 14 §:n mukaan oltava sisällöltään yksiselitteisiä sekä kooltaan ja sijoittelultaan sellaisia, että ne ovat oppilaitoksen sisätiloihin tai ulkoalueelle saapuvien tai siellä oleskelevien helposti havaittavissa. Jos oppilaitokseen on useita eri kulkureittejä tai sisäänkäyntejä, on perusteltua asettaa tupakointikielto-opasteet näiden kaikkien varrelle. Lisäksi on suositeltavaa, että toimijat, joilla on oppilaitoksen kanssa yhteinen ulkoalue, muistuttavat omia asiakkaitaan esimerkiksi kyltein kiellosta tupakoida ulkoalueella.

Oppilaitoksen johdon tulee tiedottaa sekä henkilöstölleen että oppilailleen tupakointikielloista. Lisäksi sen tulee ohjeistaa henkilöstöään puuttumaan tupakointikieltojen rikkomiseen. Käytännössä kyseeseen tulevat oppilaitoksen käytössä olevat erilaiset oppilashuollolliset toimenpiteet sekä kurinpitokeinot. Toistuvasta tupakointikieltojen rikkomisesta on lisäksi perusteltua ilmoittaa tupakkalakia valvovalle kunnan viranomaiselle tai viime kädessä poliisille. Tupakkalain 32 §:n nojalla henkilö, joka oppilaitoksen edustajan huomautuksesta huolimatta jatkaa tupakointia oppilaitoksen sisätiloissa tai sen käytössä olevalla ulkoalueella, on tuomittava tupakointirikkomuksesta sakkoon.

Jos joku tupakoi oppilaitoksen sisätilassa tai sen käytössä olevalla ulkoalueella eikä kehotuksesta huolimatta lopeta tupakointia, oppilaitoksen edustaja saa tupakkalain 13 a §:n nojalla poistaa tämän oppilaitoksen alueelta, jollei poistamista voida pitää kohtuuttomana. Opetusta häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistamisesta oppilaitoksen alueelta sekä niistä välttämättömistä voimakeinoista, joita oppilaitoksen rehtori tai opettaja voi käyttää oppilasta poistaessaan, on säädetty asianomaisia oppilaitoksia koskevissa laeissa. Jos ulkopuolinen henkilö rikkoo tupakointikieltoja, oppilaitoksen edustaja ei voi tupakkalain nojalla käyttää voimakeinoja tupakoinnin estämiseen tai henkilön poistamiseen oppilaitoksen alueelta.

Mikäli oppilaitoksen johto tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta sallii tupakoinnin oppilaitoksen sisätilassa tai oppilaitoksen käytössä olevalla ulkoalueella, se saattaa syyllistyä tupakkalain suojaustoimenpiteiden rikkomiseen, josta on tupakkalain 33 §:ssä säädetty sakkorangaistus. Vastuun arvioinnissa voi olla merkitystä sillä, onko tupakointikielto-opasteet asetettu asianmukaisesti näkyville, sekä sillä, onko oppilaitoksen johto riittävästi tiedottanut henkilöstöään ja oppilaitaan tupakointikielloista.

Tupakointikielto on voimassa myös oppilaitoksen toiminta-ajan ulkopuolella. Tupakointi oppilaitoksen sisätiloissa ja sen käytössä olevalla ulkoalu-

Dnro 8131/11.02.04.01.03/2010

14.12.2010

PALUU JÄRJESTYSSÄÄNTÖIHIN

eella on siten kielletty esimerkiksi kesälomakuukausinakin, vaikka tiloissa järjestettäisiin tuona aikana jotakin muuta toimintaa. Oppilaitos ei kuitenkaan vastaa tupakointikieltojen noudattamisen valvonnasta toiminta-aikansa ulkopuolella. Tupakointikielloista on silti perusteltua huomauttaa tilojen mahdollisille vuokraajille ja muille käyttäjille.

Käytännössä ongelmana saattaa olla, että oppilaat siirtyvät tupakoimaan oppilaitoksen alueen ulkopuolelle aiheuttaen siten esimerkiksi kadun tai muun yleisen paikan roskaantumista. Tämän ehkäistäkseen oppilaitos voi järjestyssäännöissään määrätä oppilaan oikeudesta poistua oppilaitoksen alueelta koulupäivän aikana. Lisäksi on huomattava, että jätelain (1072/1993) 60 §:n mukaan lain 19 §:ssä tarkoitetun roskaamiskiellon tahallinen tai törkeän huolimaton rikkominen on jäterikkomus, josta voidaan tuomita sakkorangaistus.

Tupakkatuotteiden hallussapitokiello

1.10.2010 voimaan tulleen tupakkalain 11 §:n mukaan **tupakkatuotteiden hallussapito on kielletty alle 18-vuotiaalta**. Tupakkatuotteiden hallussapitokiellon tarkoituksena on tukea erityisesti oppilaitosten samoin kuin seurakuntien, urheiluseurojen ja nuorisotyön ohjaajien päätöksentekoa lasten ja nuorten tupakoinnin rajoittamiseksi. Oppilaitoksen on perusteltua tiedottaa henkilökunnalleen sekä oppilailleen ja näiden huoltajille tupakkatuotteiden hallussapitokiellon merkityksestä.

Hallussapitokiellon rikkomista ei ole säädetty rangaistavaksi. Oppilaitoksen henkilökunta eikä edes poliisi saa ottaa alaikäiseltä tupakkatuotteita pois taikka tarkastaa hallussapitokiellon noudattamista puuttumalla oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen tai tutkimalla tämän tavaroita. Mikäli oppilas kuitenkin näkyvästi pitää hallussaan tupakkatuotteita, oppilaitos voi ojentaa oppilasta kurinpidollisesti.

Hallussapitokiello on tarkoitettu kaikille aikuisille vahvaksi viestiksi siitä, että alaikäisten tupakointia ei pidä hyväksyä. Oppilaitoksen ja huoltajien yhteistyöllä on tässä keskeinen asema. Oppilaitos voi esimerkiksi sopia oppilaiden huoltajien kanssa siitä, että oppilaat eivät ota tupakkatuotteita mukaan luokkaretkille.

Tupakkatuotteiden myynti

1.10.2010 voimaan tulleen tupakkalain 10 §:n 1 momentin mukaan **tupakkatuotetta ei saa myydä eikä muutoin luovuttaa alle 18-vuotiaalle**.

Tupakkatuotteiden elinkeinotoiminnassa tapahtuva myyminen ja muu luovuttaminen alle 18-vuotiaille on jo ennestään ollut tupakkalaissa kiellettyä. Uusi tupakkalain 10 § kieltelee myös yksityishenkilöitä myymästä tai muuten luovuttamasta tupakkatuotteita alle 18-vuotiaille.

Yhdenkin savukkeeseen myyminen tai savukepakkauksen hakeminen kaupasta alaikäiselle voi olla tupakkalain 31 c §:ssä tarkoitettu tupakan myyntirikos, josta on rangaistuksena sakkoa tai enintään kuusi kuukautta vankeutta. Tupakkatuotteen vastikkeeton luovuttaminen alaikäiselle on tupakkalain mukaan kiellettyä, mutta ei kuitenkaan rangaistavaa.

Dnro 8131/11.02.04.01.03/2010

14.12.2010

PALUU JÄRJESTYSSÄÄNTÖIHIN

Jos oppilaitoksessa myydään tai välitetään tupakkatuotteita alle 18-vuotiaille, asiasta voidaan ilmoittaa poliisille esitutkinnan käynnistämiseksi. Tästä mahdollisuudesta on syytä tiedottaa oppilaille ja heidän huoltajilleen. Poliisille on perusteltua tehdä ilmoitus myös siinä tapauksessa, että oppilaitoksen läheisyydessä sijaitseva tupakkatuotteiden myyntipaikka myy tupakkatuotteita alle 18-vuotiaille oppilaille.

1.10.2010 voimaan tulleen tupakkalain 10 a §:n 4 momentin nojalla tupakkatuotteita ei saa myydä oppilaitoksessa, jonka sisätiloissa ja ulkoalueilla tupakointi on tupakkalain mukaan kielletty.

Lisätietoja ohjeesta antaa lakimies Laura Nikkanen, puh. 09 7729 2502.

Johtaja *Katariina Rautalahti*
Katariina Rautalahti

Lakimies *Laura Nikkanen*
Laura Nikkanen

Jakelu

Sosiaali- ja terveysministeriö
Opetushallitus
Kunnat

RIKOSLAKI

4. LUKU

6 § [\(13.6.2003/515\)](#)

Voimakeinojen käyttö

Oikeudesta käyttää voimakeinoja virkatehtävän hoitamiseksi tai muun siihen rinnastettavan syyn vuoksi sekä oikeudesta avustaa järjestystä ylläpitämään asetettuja henkilöitä säädetään erikseen lailla.

Voimakeinoja käytettäessä saa turvautua vain sellaisiin tehtävän suorittamiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin, joita on pidettävä kokonaisuutena arvioiden puolustettavina, kun otetaan huomioon tehtävän tärkeys ja kiireellisyys, vastarinnan vaarallisuus sekä tilanne muutenkin.

Jos voimakeinojen käytössä on ylitetty 2 momentissa säädettyt rajat, tekijä on kuitenkin rangaistusvastuusta vapaa, jos on erittäin painavia perusteita katsoa, ettei tekijältä kohtuudella olisi voinut vaatia muunlaista suhtautumista, kun otetaan huomioon hänen asemansa ja koulutuksensa sekä tehtävän tärkeys ja tilanteen yllätyksellisyys.

7 § [\(13.6.2003/515\)](#)

Rangaistusvastuun lievennys

Vaikka tekijää ei tässä luvussa säädettyjen perusteiden nojalla kokonaan vapauteta rangaistusvastuusta, olosuhteet voidaan kuitenkin ottaa huomioon rangaistusvastuuta lieventävinä siten kuin 6 luvun 8 §:n 1 momentin 4 kohdassa sekä 2 ja 4 momentissa säädetään.

6. LUKU

8 § [\(13.6.2003/515\)](#)

Rangaistusasteikon lieventäminen

Rangaistus määrätään noudattaen lievennettyä rangaistusasteikkoa, jos:

- 1) tekijä on tehnyt rikoksen alle 18-vuotiaana;
- 2) rikos on jäänyt yritykseen;
- 3) tekijä tuomitaan avunantajana rikokseen soveltaen, mitä 5 luvun 6 §:ssä säädetään, tai hänen osallisuutensa rikokseen on muutoin muiden osallisuutta selvästi vähäisempi;
- 4) rikos on tehty olosuhteissa, jotka läheisesti muistuttavat vastuuvapausperusteiden soveltamiseen johtavia olosuhteita; tai

PALUU JÄRJESTYSSÄÄNTÖIHIN

5) siihen on edellä 6 tai 7 §:ssä mainituilla tai muilla poikkeuksellisilla perusteilla tuomiossa mainittavia erityisiä syitä.

Määrättäessä rangaistusta 1 momentin nojalla tekijälle saa tuomita enintään kolme neljännestä rikoksesta säädetyn vankeus- tai sakkorangaistuksen enimmäismäärästä ja vähintään rikoksesta säädetyn rangaistuslajin vähimmäismäärän. Jos rikoksesta voisi seurata elinkautinen vankeus, enimmäisrangaistus sen sijasta on kaksitoista vuotta vankeutta ja vähimmäisrangaistus kaksi vuotta vankeutta.

Mitä 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös määrättäessä rangaistusta rikoksen alentuneesti syyntakeisena tehneelle. Alentunut syyntakeisuus ei kuitenkaan vaikuta käytettävissä olevaan enimmäisrangaistukseen.

Jos rikoksesta on säädetty ankarimmaksi rangaistukseksi vankeutta määrääjäksi, tuomioistuim voi tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa määrätä rangaistukseksi vankeuden sijasta sakkoa, jos siihen on erityisen painavia syitä.